

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
www.zzzs.si

Navodilo za uporabo aplikacije PinManager

Verzija 1.2
27. november 2019

Sled sprememb dokumenta

Verzija	Datum	Avtorji	Opis sprememb
1.0	7. 10. 2019	A.Rihtaršič, T.Marčun	Prva verzija dokumenta.
1.1	30. 10. 2019	A.Rihtaršič, T.Marčun	Manjša dopolnitev v poglavju 3.
1.2	27. 11. 2019	A.Rihtaršič	Dopolnitve uporabniškega vmesnika

Kazalo

1. Uvod	4
2. Značilnosti aplikacije PinManager.....	4
3. Namestitev in zagon aplikacije	4
4. Uporaba aplikacije	5
4.1. Vnos PIN-a.....	5
4.2. Ali PIN še velja.....	6
4.3. Razveljavitev PIN-a	6
4.4. Vnos PIN-a pred podpisovanjem elektronskih dokumentov	7
4.5. Urejanje nastavitev	7
4.6. Osnovno okno aplikacije.....	8
4.7. Odprava morebitnih težav	9
5. Podpora	9

1. Uvod

Aplikacija **PinManager** se uporablja za **varno hrambo PIN-a** kvalificiranega digitalnega potrdila (KDP) na profesionalni kartici (PK), ki jo izdaja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS).

PIN, ki ga uporabnik vnese v tej aplikaciji, je varno shranjen v pomnilniku delovne postaje in na varen način dostopen aplikacijam, ki izvajajo digitalno podpisovanje dokumentov v zdravstvu.

Uporaba te aplikacije **olajša delo zdravnikom in farmacevtom** pri digitalnem podpisovanju elektronskih dokumentov, saj jim ni več potrebno za elektronski podpis vsakega dokumenta vnesti PIN na čitalniku. Uporabnik vnese PIN le pri podpisovanju prvega dokumenta. Pri podpisovanju naslednjih dokumentov se uporabi PIN iz varne hrambe – vse dokler je shranjen PIN še veljaven.

2. Značilnosti aplikacije PinManager

PinManager je aplikacija, ki deluje na delovni postaji z operacijskim sistemom Microsoft Windows verzije 7 in na novejših verzijah tega sistema.

Na delovni postaji uporabnika se PinManager uvrsti med aplikacije, ki se samodejno zaženejo ob zagonu sistema Windows.

Aplikacija ima grafični uporabniški vmesnik, s pomočjo katerega uporabnik **vnese PIN**, **razveljavi PIN** in **ureja nastavitve časa veljavnosti shranjenega PIN**.

Za vnos, shranitev in uporabo shranjenega PIN-a, mora uporabnik imeti na delovni postaji **priključen čitalnik pametnih kartic**, skladen s standardom PC/SC in v čitalniku **vstavljen svojo PK**, ki vsebuje kvalificirano digitalno potrdilo (PK zdravnika ali farmacevta).

3. Namestitev in zagon aplikacije

Aplikacijo PinManager se namesti z namestitvenim programom InstallPinManager, ki namesti aplikacijo in parametrsko datoteko. Aplikacija se po končani namestitvi tudi zažene, kreira ikono na namizju (glej sliko 1) in uvrsti aplikacijo med aplikacije, ki se samodejno zaženejo ob zagonu sistema.

Slika 1: Ikona aplikacije PinManager na namizju

Ko je aplikacija zagnana, je v opravilni vrstici sistema Microsoft Windows (na dnu ekrana na desni strani) prikazana ena od ikon, ki označuje, da je program aktiven in hkrati daje uporabniku informacijo o statusu PIN-a (PIN je shranjen, PIN ni shranjen, PK ni vstavljena). Glej sliko 2.

Slika 2: Ikone aplikacije PinManager v opravilni vrstici

V redkih primerih se lahko zgodi, da se ob zagonu aplikacije v opravilni vrstici prikazuje ikona, da PK ni vstavljena, čeprav je PK v čitalniku. V tem primeru naj uporabnik izvleče PK iz čitalnika in jo ponovno vstavi.

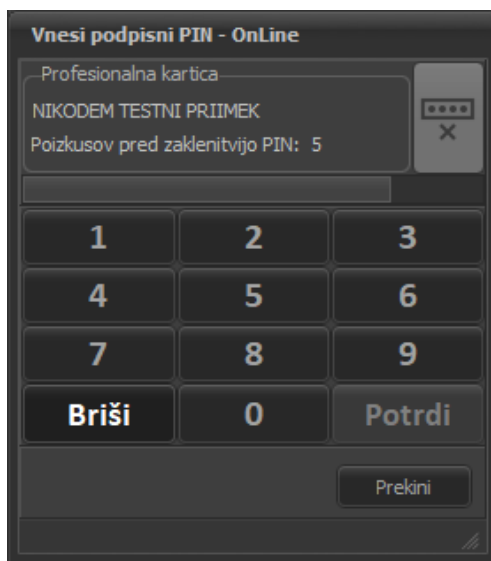
4. Uporaba aplikacije

Aplikacija PinManager se uporablja skupaj z zdravstveno aplikacijo, ki omogoča pripravo in podpisovanje elektronskih dokumentov, ki jih izvajalci zdravstvenih storitev zapisujejo v ZZZS-jev on-line sistem (npr. ePotrdilo o upravičeni zadržanosti od dela) ali v sistem eZdravja (npr. eRecept, eNapotnica).

4.1. Vnos PIN-a

Ko uporabnik v zdravstveni aplikaciji želi podpisati prvi elektronski dokument, se uporabniku prikaže okno za vnos PIN-a, da ga vnese in shrani. Shranjen PIN se tudi uporabi za podpis tega prvega dokumenta. Pri podpisovanju naslednjih dokumentov se uporabi shranjen PIN in ga torej uporabniku ni treba več vnesti.

Vnesen PIN je privzeto veljaven 4 ure. Ko uporabnik po poteku veljavnosti želi podpisati naslednji elektronski dokument, se mu ponovno prikaže okno za vnos PIN-a. Glej sliko 3.

Slika 3: Okno za vnos PINa

V naslovu tega okna je prikazano, kateri sistem zahteva vnos PIN-a. Če se podpisuje katerega od elektronskih dokumentov, ki se jih zapisuje v ZZZS-jev on-line sistem (npr. ePotrdilo o upravičeni zadržanosti od dela) bo naveden **OnLine**. Če se podpisuje katerega od elektronskih dokumentov eZdravja (eRecept, eNapotnica, ...) bo navedeno **eZdravje**.

V okvirčku **Profesionalna kartica** sta prikazana **ime in priimek imetnika vstavljene PK** in **število preostalih poizkusih pred zaklenitvijo PIN**, na desni strani pa je ikona, ki prikazuje trenutni status PIN-a.

Nad številčnico se nahaja trak, ki prikazuje **preostali čas, ki ga ima uporabnik na voljo za vnos PIN-a**. Uporabnik mora PIN vnesti v 60 sekundah, sicer se postopek vnosa PINa samodejno prekine.

Uporabnik **vnese PIN** tako, da z miško **klika na gumb** na številčnici. Ob tem se pod številčnico prikazuje koliko števk je že vnesel. S klikom na **gumb Briši** brišemo vnesen PIN. Vnos PIN-a potrdi s klikom na **gumb Potrdi**. Če je vnesen PIN pravilen, se bo varno shranil v pomnilnik.

Če uporabnik ne želi vnesti PIN-a, lahko postopek prekine s klikom na **gumb Prekini**.

Na dnu okna se prikazujejo **sporočila uporabniku**.

Če PK ni vstavljena v čitalnik, v oknu ne bo prikazana številčnica in bo prikazano sporočilo »**Vstavite profesionalno kartico**«. Enako sporočilo se prikaže tudi v primeru, ko uporabnik odstrani PK iz čitalnika ali v čitalnik vstavi kako drugo kartico. Dokler uporabnik ne vstavi PK, ne more vnesti PIN-a.

Gumb Potrdi je aktiven šele, ko uporabnik vnese celoten PIN (vseh 6 števk).

Če uporabnik vnese napačen PIN, aplikacija sporoči, da PIN ni pravilen. Prikazano število poizkusov pred zaklenitvijo PIN-a se zmanjša za ena. Uporabnik lahko ponovno vnese PIN.

Če je uporabnik s preveč poskusi vnosov napačnega PIN-a zaklenil KDP na PK, bo navedeno, da je število poizkusov pred zaklenitvijo PIN enako 0. Prikazano bo ustrezno sporočilo. Številčnica ne bo prikazana in uporabnik ne more vnesti PIN.

4.2. Ali PIN še velja

Uporabnik ima ves čas na voljo informacijo ali shranjen PIN še velja. S kazalcem miške naj se pomakne na ikono aplikacije PinManager v opravilni vrstici. V okvirčku se prikaže preostali čas veljavnosti PIN-a v urah, minutah in sekundah. Glej sliko 4.

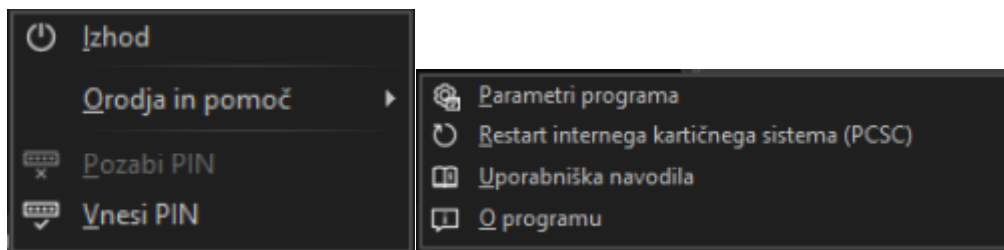
PIN Manager
PK: NIKODEM TESTNI PRIIMEK
Preostali poizkusi: 5
PIN aktiven še: 3:59:58

Slika 4: Preostali čas veljavnosti PIN-a

4.3. Razveljavitev PIN-a

Ko uporabnik prekine z delom ali zapušča delovišče, je priporočljivo, da razveljavi shranjen PIN. To stori tako, da iz čitalnika izvleče svojo profesionalno kartico.

Če želi PK zadržati v čitalniku, lahko PIN razveljavi tako, da z levo tipko miške klikne na ikono PinManagerja v opravilni vrstici. Prikaže se mu meni (glej sliko 5), kjer klikne na izbiro **Pozabi PIN**.

Slika 5: Meni pri ikoni v opravilni vrstici

Ko je PIN razveljavljen, se v opravilni vrstici namesto ikone, ki označuje da je PIN shranjen, prikaže ikona da PIN ni shranjen (glej sliko 2). Če je uporabnik tudi izvlekel PK iz čitalnika, bo v opravilni vrstici prikazana ikona ki kaže, da PK ni vstavljen.

4.4. Vnos PIN-a pred podpisovanjem elektronskih dokumentov

Uporabnik lahko vnese in shrani PIN še preden začne s podpisovanjem elektronskih dokumentov v zdravstveni aplikaciji. V tem primeru pri podpisovanju prvega elektronskega dokumenta ne bo pozvan k vnosu PIN-a, saj bo zdravstvena aplikacija uporabila že predhodno vnesen in shranjen PIN.

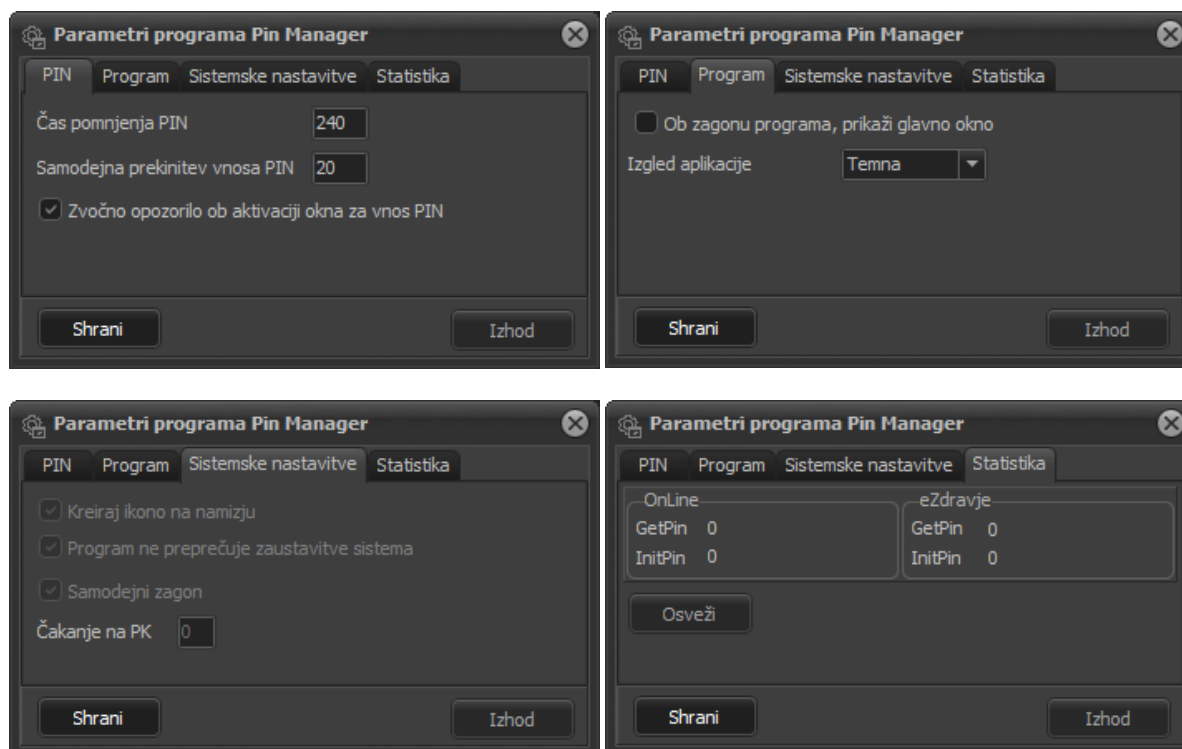
Za predhodni vnos PIN-a uporabnik z levo tipko miške klikne na ikono PinManagerja v opravilni vrstici in na prikazanem meniju (glej sliko 5) klikne na izbiro **Vnesi PIN**. Prikazalo se mu bo okno, ki je prikazano na sliki 3. Vnos PIN-a izvede, kot je pojasnjeno v poglavju 4.1. v besedilu od slike 3 naprej.

4.5. Urejanje nastavitev

Ob namestitvi aplikacije PinManager je večina nastavitev aplikacije določenih tako, da omogočajo nemoteno uporabo aplikacije. Uporabnik si lahko nekatere nastavitve prilagodi po svoje.

Uporabnik lahko spremeni nastavitve tako, da z levo tipko miške klikne na ikono PinManagerja v opravilni vrstici in na prikazanem meniju (glej sliko 5) klikne na izbiro **Parametri programa**.

Prikaže se mu okno s tremi zavihki, kot je prikazano na sliki 6.

Slika 6: Okno za urejanje nastavitev

Na zavihku **PIN** lahko uporabnik nastavi:

- **Čas pomnjenja PIN:** Določa koliko časa velja shranjen PIN. Vpiše se v minutah. Dovoljena vrednost je med 2 in 240, privzeto je 240 minut (4 ure).

- **Samodejna prekinitve vnosa PIN:** Vpiše se čas v sekundah, ki ga ima uporabnik na voljo za vnos PIN-a. Ko čas poteče, aplikacija samodejno prekine vnos PIN-a. Dovoljena vrednost je med 20 in 60, privzeto je 60 sekund.
- **Zvočno opozorilo ob aktivaciji okna za vnos PIN:** Omogoči zvočno opozorilo, ko se na ekranu pokaže okno za vnos PIN kode. Privzeto je zvočno opozorilo aktivirano.

Na zavihku **Program** uporabnik lahko spremeni:

- **Ob zagonu programa, prikaži glavno okno:** Določa ali se ob zagonu programa prikaže osnovno okno aplikacije. Privzeto nastavitev ni označena.
- **Izgled aplikacije:** Omogoča izbiro izgleda (teme) aplikacije. Na voljo so teme Temna, Svetla in Windows. Privzeta tema je temna.

Na zavihku **Sistemske nastavitve** lahko ureja:

- **Kreiraj ikono na namizju:** Nastavitev krmili ali se ob zagonu aplikacije na namizju kreira ikona. Privzeto je nastavitev označena.
- **Program ne preprečuje zaustavitve sistema:** Če je nastavitev označena, aplikacija ne preprečuje zaustavitve sistema. Privzeto je nastavitev označena.
- **Samodejni zagon:** Če je nastavitev označena, se aplikacija uvrsti med programe, ki se samodejno zaženejo ob startu sistema. Privzeto je nastavitev označena.
- **Čakanje na PK:** Čas v sekundah, ko aplikacija čaka na sprostitev dostopa do PK. Dovoljena vrednost je 0 ali med 3 in 8. Privzeta vrednost je 0. Višjo vrednost se nastavi le v primeru, ko se na delovni postaji istočasno uporablja programska oprema Gemalto RegTool.

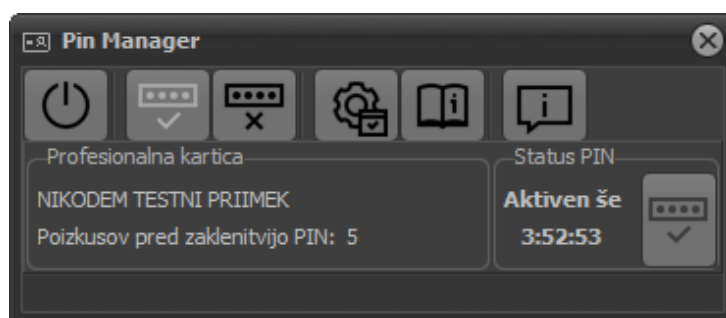
Na zavihku **Statistika** je prikazano:

- Je prikazana **statistika uporabe shranjenega PINa** pri podpisovanju elektronskih dokumentov ZZZS (OnLine) in eZdravja. Statistika beleži število vzpostavljenih povezav do PinManagerja (InitPin) in število uporab PIN-a (GetPin). Praviloma mora biti število InitPin največ 1, medtem, ko število GetPin kaže, kolikokrat je bil PIN uporabljen pri digitalnem podpisovanju dokumentov. Če je število InitPin večje od 1, to lahko kaže na nepooblaščen poizkus pridobitve PIN-a.
- **Gumb Osveži** prikaže zadnje aktualne vrednosti.

Vpisane spremembe uporabnik shrani s klikom na **gumb Shrani**. Če sprememb ne želi shraniti, klikne na **gumb Izhod**.

4.6. Osnovno okno aplikacije

Če uporabnik klikne (z desno tipko na miški) na ikono aplikacije PinManager v opravilni vrstici, se mu prikaže osnovno okno aplikacije (glej sliko 7).

Slika 7: Osnovno okno aplikacije

Na vrhu tega okna je šest gumbov, s katerimi uporabnik lahko proži naslednja opravila:

- izhod iz programa,

- vnos PIN-a,
- razveljavitev PIN-a,
- urejanje parametrov aplikacije,
- prikaz uporabniških navodil,
- prikaz osnovnih podatkov programa.

Aktivnost gumbov je omogočena glede na status oz. veljavnost PIN-a.

S klikom na gumb za izhod iz programa se razveljavi PIN in ustavi delovanje aplikacije PinManager.

S klikom na gumb za vnos PIN-a se odpre okno za vnos PIN-a (glej sliko 3 in poglavje 4.1.). Če klikne na gumb za razveljavitev PIN-a se zbriše shranjen PIN. S klikom na gumb za urejanje parametrov pa se odpre okno za urejanje parametrov (glej sliko 6 in poglavje 4.5.).

V okvirčku **Profesionalna kartica** sta prikazana **ime in priimek imetnika vstavljene PK** in **število preostalih poizkusih pred zaklenitvijo PIN-a**.

V okvirčku Status PIN je prikazan preostali čas aktivnosti PIN-a v urah, minutah in sekundah in v obliki ikone prikazan trenutni status PIN-a.

4.7. Odprava morebitnih težav

Delovanje aplikacije PinManager je bilo podrobno preverjeno in odpravljene vse ugotovljene napake in pomanjkljivosti.

Če pri delovanju aplikacije izjemoma pride do težav, se priporoča, da uporabnik sproži postopek ponovnega zagona kartičnega sistema. Uporabnik z levo tipko miške klikne na ikono PinManagerja v opravilni vrstici in na prikazanem meniju (glej sliko 5) klikne na izbiro **Restart internega kartičnega sistema (PCSC)**. Slednje se uporabi na primer, ko se na računalniku doda nov čitalnik.

Če ta ukrep ne pomaga, se priporoča, da uporabnik prekine delovanje aplikacije PinManager, kar lahko stori tako, da z levo tipko miške klikne na ikono PinManagerja v opravilni vrstici in na prikazanem meniju (glej sliko 5) klikne na izbiro **Izhod**. Enako lahko stori na osnovnem oknu aplikacije (glej sliko 7) s klikom na prvo ikono s simbolom za vklop/izklop na vrhu tega okna.

5. Podpora

Za dodatne informacije v zvezi z uporabo programa PinManager in odgovore na tehnična vprašanja, se obrnite na naslednji kontakt ZZS:

Oseba	Telefon	e-mail
Andrej Rihtaršič, ZZS OE Kranj	04/23 70 211	andrej.rihtarsic@zzzs.si